

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Marka Bendy, Heleny Válkové, Marka Výborného, Jana Chvojky, Dominika Feriho, Jana Farského a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 237)

Vláda na své schůzi dne 31. července 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda si uvědomuje problém zvyšujícího se zatížení Nejvyššího správního soudu v agendě kasačních stížností, nicméně má pochybnosti stran některých aspektů předkladateli navrhovaného řešení a možnosti vzniku případných nezamýšlených a nežádoucích důsledků.
2. Vzhledem k tomu, že předložený návrh zákona obsahuje zásadní změnu koncepce správního soudnictví a řízení o kasační stížnosti, považuje vláda za vhodné, aby právní úpravě takového významu předcházela rozsáhlá odborná debata o možnostech a vhodnosti změny a podrobná analýza širších dopadů, včetně vyhodnocení účinnosti institutu nepřijatelnosti kasační stížnosti v oblasti mezinárodní ochrany a včetně předpokladu dopadů na Ústavní soud.
3. Vláda upozorňuje, že ačkoliv Ústavní soud potvrdil ústavní konformitu institutu odmítnutí kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem pro nepřijatelnost podle § 104a soudního řádu správního, učinil tak pouze pro oblast mezinárodní ochrany. V tomto ohledu vyvstává pochybnost, zda lze bez dalšího učinit závěr, že soulad s ústavním pořádkem by byl dán ve všech oblastech správního práva.
4. Podle poznatků vlády se část odborné veřejnosti přiklání namísto k rozšíření nepřijatelnosti kasační stížnosti spíše ke změně vymezení nepřipustnosti kasační stížnosti, což vyvolává pochybnost, zda byl navrhovanou úpravou zvolen nejvhodnější přístup.
5. Vláda je toho názoru, že obecné vymezení podmínky přijatelnosti kasační stížnosti by mohlo ve vztahu k otázce právní jistoty účastníků řízení být vnímáno jako nedostatečné. Ačkoliv je kritérium přesahu vlastních zájmů stěžovatele konkretizováno

v judikatuře Nejvyššího správního soudu, považuje vláda za žádoucí zvážit v tomto ohledu konkretizaci zákonného textu.

6. Vláda upozorňuje, že pokud je záměrem návrhu zákona posílit roli Nejvyššího správního soudu v oblasti sjednocování judikatury správních soudů, měly by se předně respektovat instrumenty, jejichž existenci v kontextu sjednocovací role Nejvyššího správního soudu soudní řád správní zjevně předvídá. Vláda si však zároveň uvědomuje, že názor na sjednocování judikatury správních soudů prostřednictvím stanovisek Nejvyššího správního soudu není jednotný.
7. Vláda je toho názoru, že předkládaný návrh by mohl jít proti systémové hierarchii výstavby opravných prostředků. S jejich vysokým počtem v českém právním řádu by se měla jejich propustnost směrem nahoru zužovat. Podle navrhované právní úpravy by však Nejvyšší správní soud mohl připustit k meritornímu přezkoumání jen malý počet kasačních stížností a zbytek by pro nezjištění dostatečné závažnosti věci mohl odmítnout usnesením. Vláda se tak obává, že by přijetí navrhované právní úpravy mohlo vyvolat nárůst počtu ústavních stížností řešících pouze to, zda má napadená věc dostatečnou závažnost.
8. Ačkoliv si návrh zákona klade za cíl především urychlení řízení před Nejvyšším správním soudem, vláda upozorňuje, že podle odborné literatury zavedení institutu nepřijatelnosti kasační stížnosti samo o sobě prakticky nijak nesnížilo nápad kasačních stížností ve věcech mezinárodní ochrany a nemělo ani zásadnější vliv na délku řízení před Nejvyšším správním soudem. Podle této odborné literatury se podstatně nesnížil ani objem práce, jež tyto případy vyžadují, neboť náročnost zpracování průměrného spisu ve věcech mezinárodní ochrany se příliš neliší od jiných zhusta prejudikovaných agend.